

KARTA EWIDENCYJNA OBIEKTU NIERUCHOMEGO NIEWPISANEGO DO REJESTRU ZABYTKÓW

3. Miejscowość

ŁÓDŹ

1. Nazwa

**HISTORYCZNY ZESPÓŁ BUDOWLANY ŁÓDZKIEGO ŻYDOWSKIEGO
SZPITALA IM. IZRAELA I LEONII MAŁŻONKÓW POZNAŃSKICH, później
UNIwersyteckiego szpitala klinicznego nr 3 im. dr. Seweryna
STERLINGA**

2. Czas powstania

**1886-1890, pocz. XX w., lata 30. XX w., 1952-
1956**

9. Materiały graficzne

4. Adres (ulica, nr posesji)

**ul. Sterlinga 1/3
(dz. 242/1, obręb S-1)**

Legenda:

Kolor zielony: granice zespołu
Kolor czerwony: historyczne obiekty
zespołu

1 – budynek szpitala

2 – ogrodzenie

3 – dawna kostnica

4 – budynek mieszczący pierwotnie
ambulatorium, aptekę
i mieszkania lekarzy

5 – budynek auli wykładowej

Plan sytuacyjny z zaznaczonymi elementami zespołu, źródło mapy: <https://mapa.lodz.pl/mapaogolna/>

5. Przynależność administracyjna

Województwo **łódzkie**

Powiat **miasto Łódź**

Gmina **miasto Łódź**

6. Współrzędne geograficzne

N: 51°46'46.7'' E. 19°28'00.8''

7. Użytkowanie obecne

**Historyczne obiekty zespołu
nieużytkowane**

8. Stan zachowania

dostateczny (3) / dobry (4)

10. Istniejące zagrożenia, najpilniejsze postulaty konserwatorskie

Opis:

Zespół Łódzkiego Szpitala Żydowskiego im. Izraela i Leonii małżonków Poznańskich znajduje się na nieruchomości położonej na rogu ulicy Północnej i Sterlinga (pierwotnie Północnej i Targowej), w pobliżu Parku Helenowskiego. Budowę szpitala (1) rozpoczęto w 1886 roku, obiekt został oddany do użytku w 1890 r. Szpital wzniesiono we wschodniej części nieruchomości. Jest to obiekt założony na rzucie zbliżonym do kształtu litery „H”, z mocno wysuniętym portykiem po stronie wschodniej korpusu głównego oraz ryzalitem po stronie zachodniej, o czterech kondygnacjach naziemnych, podpiwniczony. Dekoracja architektoniczna utrzymana jest w stylu neorenesansowym, nawiązuje do form dojrzałego renesansu włoskiego. Zgodnie z informacjami zawartymi w materiałach archiwalnych, do portyku prowadził podjazd od strony północnej i południowej, zaś za terenem szpitala znajdowało się geometrycznie, symetrycznie zagospodarowane podwórze. W tym samym czasie powstało ogrodzenie (2) szpitala (do dzisiaj zachował się jedynie odcinek biegnący wzdłuż wschodniej granicy nieruchomości) oraz kostnica (3), usytuowana w północno-zachodnim narożu nieruchomości (wg granic z XIX w.). Następnie teren szpitala poszerzono o działkę sąsiadującą z nim od strony południowej, a na przełomie XIX i XX w. wzniesiona została kamienica, w której miało znajdować się ambulatorium, apteka i mieszkania dla lekarzy (4). W późniejszym okresie, prawdopodobnie w okresie międzywojennym, teren szpitala został rozszerzony o dwie działki przylegające do niego od strony zachodniej, na których, zgodnie z danymi archiwalnymi z dwudziestolecia międzywojennego, znajdowała się ziemia uprawna. W latach 30. XX w. szpital rozbudowano o skrzydło północne. Szpital funkcjonował do II wojny światowej. W czasie wojny został zamieniony na koszary. Po wojnie szpital został upaństwowiony i nazwany Państwowym Szpitalem Wojewódzkim. Następnie został oddany w zarząd Akademii Medycznej. W 1955 roku został nazwany Państwowym Szpitalem Klinicznym nr 3 im. dr. S. Sterlinga. W latach 1952-1956 szpital został rozbudowany o budynek auli wykładowej, w związku z rozszerzeniem działalności o funkcję dydaktyczną i naukową.

Zagrożenia:

- zagrożenie o charakterze inwestycyjnym, zagrożenia związane z ewentualnymi planami podziału terenu i sprzedaży wydzielanych działek
- brak użytkowania obiektów, brak funkcji obszaru

Najpilniejsze postulaty:

- zagospodarowanie terenu zespołu oraz obiektów wchodzących w jego skład z uwzględnieniem uwarunkowań konserwatorskich

11. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

12. Opracowanie karty ewidencyjnej (autor, data i podpis)

Karolina Kobojek, WUOZ w Łodzi, sierpień 2025

STARSZY INSPEKTOR

Karolina Kobojek